

Remissvar på Flexiblare regler för utbetalning från pensionsförsäkring och pensionssparkonto, Fi2023/03200

Akavia samlar idag 140 000 ekonomer, jurister, samhällsvetare, it-akademiker, personalvetare och kommunikatörer. På eget initiativ lämnar vi härmed följande remissvar. Akavia har länge efterlyst de föreslagna ändringarna att pågående pensionsutbetalningar från pensionsförsäkringar och pensionssparkonton ska kunna pausas och att utbetalningstiden ska kunna ändras. Akavia tillstyrker förslaget i sin helhet.

Akavias synpunkter

Sverige står inför en demografisk utmaning med en åldrande befolkning, där färre behöver försörja allt fler. Samtidigt är fler äldre friska högt upp i åldrarna och det finns en betydande arbetskraftspotential bland seniorer. Ett längre arbetsliv är avgörande både för finansiering av välfärden och kompetensförsörjningen. Många akademiker både kan och vill arbeta längre, men det krävs både goda arbetsvillkor och goda ekonomiska drivkrafter. Akavias bild är att många medlemmar vill återgå i arbete efter att ha börjat ta ut tjänstepension en period. De föreslagna ändringarna, att pågående pensionsutbetalningar från pensionsförsäkringar och pensionssparkonton ska kunna pausas och att utbetalningstiden ska kunna ändras, bidrar till att det blir mer attraktivt att återgå i arbete efter pension.

Akavia anser att det är önskvärt att så många arbetstagare som möjligt får möjligheten att pausa tjänstepensionen och ändra utbetalningstiden, oavsett om deras tjänstepensionen är kollektivavtalad eller inte. Samtidigt finns det starka skäl att lagstiftningen kring denna fråga, likt den mesta lagstiftningen inom arbetsrättsområdet, tar hänsyn till den modell där arbetsmarknadens parter bestämmer villkoren genom kollektivavtal. I detta fall är det positivt att lagstiftaren undanröjer nuvarande lagstiftade hinder för arbetsmarknadens parter att åstadkomma den önskade förändringen.

Vad gäller arbetstagare som berörs av kollektivavtalad tjänstepension har de föreslagna ändringarna länge efterfrågats av arbetsmarknadens parter och Akavia avser att verka för att de avtal där Akavia är avtalspart justeras för att uppnå detta. Intentionen är att justera kollektivavtalen och villkor i avtal med försäkringsgivare så fort som möjligt. Samtidigt är det viktigt att vara medveten om att det trots detta kan dröja innan arbetstagare de facto får möjligheten på grund av exempelvis begränsningar i avtalsvillkor med försäkringsgivare, komplicerade beräkningar och betydande IT-utveckling. Det finns även stora skillnader mellan olika avtalsområden, vilket innebär att det kan dröja olika länge för arbetstagare inom olika avtal att ta del av möjligheten.

Givet komplexiteten i genomförande av förslaget finns en risk att arbetstagare som har icke-kollektivavtalad pension inte kommer att få ta del av möjligheten att pausa tjänstepensionen. Mot bakgrund av att det finns ett starkt samhällsintresse i en bättre kompetensförsörjning kan det finnas skäl att ett antal år efter ikraftträdandet göra en översyn av reformen samt vid behov vidta åtgärder för att undanröja identifierade hinder för genomförandet.

Patrik Nilsson
Samhällspolitisk chef, Akavia

Charlotte Tarschys
Chefsekonom, Akavia